

PROKLAMASJONEN.

Den tyske krigsmakt vil bryte sammen i meget nær framtid, men alt tyder på at de tyske ledere akter å trekke restene av sine påliteligste folk sammen i de sydtyske fjellområder og fortsette motstanden derfra. Tiden vil vise om de makter en slik sammentrekning. Skjer dette, er det stor fare for at Norge vil bli forsvart selv etter at praktisk talt hele Tyskland er okkupert. Og det vil bli krig på norsk jord. Men selv om vi må igjennom også dette, er befrielsen ikke langt borte. De oppgavene som da må løses, melder seg derfor nå med større tyngde enn noen gang før.

På denne bakgrunnen har Hjemmefrontens Ledelse sendt ut den proklamasjon som gjengis i særskilt bilag til dagens nr. Ledelsen forbereder oss på et hardt sluttoppgjør, som "vil stille større krav til vår offervilje, vår disiplin og vårt samhold enn noensinne før". Den minner oss om den arv vi har å forsvare, en arv av materielle og åndelige verdier som slektene før oss har gitt oss i varotekt og som vi er ansvarlige for overfor våre etterkommere.

Hjemmefrontens Ledelse trekker også opp de store linjer for den politikk som må føres umiddelbart etter befrielsen og i framtiden. Det er hele det norske folks program. Ledelsen her legger fram. Som institusjon har Hjemmefrontens Ledelse løst sin oppgave og vil tre tilbake når våre myndigheter igjen kan tre i funksjon på norsk jord. Men den ånd som har preget disse menn og hele hjemmefronten, vil leve videre, og deres innsikt vil komme oss til gode gjennom våre statsorganer, gjennom de politiske partier og gjennom alle våre frie institusjoner og organisasjoner som skal gjenopprettes straks Norge er fritt. Det er intet i dette program som skiller oss. Alle nordmenn vil stå sammen i arbeidet for å realisere det og sette inn alle krefter for å nå disse mål. Med dem for øye går vi til det siste store slaget for et fritt Norge.

I HAVSNØD.

Når mennesker er i havsnød, settes alt inn på redning. Alt som trengs av materielle verdier, settes på spill og redningsmannskapet øver sin dåd uten tanke på dødsrisiko. Som sjøfarende nasjon har vi utallige eksempler på det. For dem som øver dåden er den en selvfølgelig plikt. Mennesker som er i havsnød, skal hjelpes, så sant det fins den minste chance. Og man kan næsten si: Fins det ingen chance, skal det gjøres et forsøk likevel.

Kan synet være et annet når et helt folk kommer i havsnød? Kan plikten til å hjelpe være mindre da? Blir prisen lettere for høy i et slikt tilfelle? Kan det være mulig at lønnsomhetsbetraktninger da får en større plass?

Faren for at Norge kommer i den ytterste nød er stor. Krigsutviklingen i Tyskland tyder på at nazistene ikke akter å gi seg. Tyskland bryter snart sammen, men de tyske desperados, Hitler, Himmler osv., kjemper sin meningsløse, ville kamp videre. Det er da overhengende fare for at de tyske styrker i Norge får ordre om å "kjempe til siste mann og siste patron". Hva en slik kamp vil komme til å koste i norske verdier og norske liv kan vi ikke overskue. Men skjer dette, blir vi i sannhet et helt folk i havsnød.

I en slik situasjon vil Sverige komme Norge til hjelp med alt hva det eier av redningsmaterieell og -mannskap. Vi vil ikke tro annet. Vi ser på en slik situasjon som mannskapet på det sunkende vraket. De trygler ikke, de ber ikke. Det er ikke nødvendig. Spørsmålet er bare om hjelpen er nær nokk og om det nødvendige redningsmaterieell er for hånden. Å forlate et skip og dets mannskap i havsnød blir bare sett på på én måte. Skulle den dag komme da Norge er i ytterste nød, er vi ikke i tvil om at hele Sverige står ferdig til å gjøre hva gjøres kan for å hjelpe. Spørsmålet er bare om redningsmaterieellet er på plass. Eller m. a. o.: om den svenske krigsmakt er beredt. Ellers blir det lett for sent. Vi følger oss trygge på svensk vilje til å

hjelpen når døden truor oss, men vi føler oss ikke overbevist om det svenske folks evne til idag å forestille seg hva det kan komme til å skje i Norge. Og derfor kan de komme for sent.

NYTT FRA NORGE

BISKOP BERGGRAV, som har sittet tre år som fange på sin hytte ute i Askker ble befridd natt til tirsdag 17. april. Biskopen hadde 11-manns vakt men da aksjonen fant sted, var det bare to av dem i hytten. De ni andre vaktene holdt til i nabohuset. Plutselig trengte en styrke på 20 mann seg fram til hytten, overmannet vaktmannskapet og kneblet dem. Etter to timer ble de sloppet løs; men da var Berggrav utenfor rekkevidde, i bedre selskap enn han har kunnet glede seg over på lenge. Hans viktigste papirer var også borte. Befrielsen av Berggrav ble ansett for nødvendig. Quisling uttalte en gang: "Skal jeg dø, så skal Berggrav dø først".

SABOTASJEN PÅ UBATHAVNA i Bergen for en tid siden er blitt noget omtalt. Sammenhengen er denne: En ubåt fullastet med ammunisjon, var kommet inn i en av de store hallene til ubåtanlegget. Kort tid før den skulle springe i luften ble anslaget oppdaget. 7 tyske offiserer ble øyeblikkelig skutt. 40 andre ble arrestert. De var menige marinogaster.

ET HALMSTRÅ for synkende nazister er funnet på Singsås, og nazipressen klammer seg til det med fortvilelsens krefter. NS har fått 90 nye medlemmer der i bygda, heter det. Promillen er imidlertid ikke høyere i Singsås enn ellers i Norge. Men for en tid siden ble som kjent to landsmenn myrdet der oppe og senere har de rogstadske myndigheter med gestapos hjelp øvet terror og vold i stadig stigende skala. Da målet var fullt, ble folk forelagt lojalitetserklæringer, og det er disse som nå fortolkes som innmeldinger.

HELGA L.-M ROSS av Hamburg sank på Oslo havn mandag 16/4.

NEBB MOT NEBB skal snart kløres. Rekordangiveren Sætveit på Lillehammer "kastet" forleden en arrestant. I gemansk raseri tørste han magasinet mot huset som væmlingen forsvant bak. Et velrettet skudd fant veien til den kjøttfulleste del på et framstående partimedlem. Rømlingen kom seg bort.

SISTE KRIGSNYTT, HJEMMESTYRKENE MELDER:

Hjemmestyrker sprengte 12. april motortankbåten "Tross" på 250 tonn ved Tangen slip i Drammen. Den fikk ved sprengningen et hull i bunden og sank.

Dampsyndrolje er en uunværlig spesialolje for det tyske transportsystem. I hele landet fantes det nå bare 40 000 liter, derav 17000 på et tysk lager i Drammen. Tross forsterket vakt - en post for hver 4. meter - gikk hjemmestyrkene til aksjon mot lagret. Skaden var total.

-Tangen jernbanebru i Trøndelag ble sprengt forleden.

-Natt til 12. april ble det foretatt sprengninger på jernbanelinjen mellom Kongsberg og Saggrenda. Linjen ble brutt i 1.5 km. lengde med ialt 26 bruddsteder.

DE STORE FRONTER:

Vestfronten: Den 2. britiske arme står 1 km. fra Harburg som er Hamburgs sydlige forstad, og har nådd Elbens nedre løp i 25 km. lengde. Bremen angripes fra tre kanter. Mellom Bremen og Ems rykker allierte tropper mot Oldenburg. Polske styrker har gått over Ems. 3/4 av Holland er befridd. Tyskerne i Nürnberg er trengt sammen på 1 kv. km. i sentrum. Franske tropper har tatt Tübingen syd for Stuttgart. Tungt bombefly har angrepet jernbanemål mellom München og Praha og Helgoland.

Østfronten: Moskva har brutt tausheten om sin nye store offensiv og melder at russiske styrker har opprettet et bruhode vest for Oder overfor Küstrin og øst på vestsiden av Neisse. Her er Forst og to andre byer tatt. Polske styrker har tatt Rothenburg. De tyske meldinger om at Spreo er forsert blir ikke bekreftet.

Italiafronten: De allierte har tatt Forta Maggiore og har hatt god framgang S og V for Bologna. De står 19 km. fra Ferrara.

Danmark: Tyskerne krever den danske handelsflåte, ca. 400 000 tonn, utlevert. Det lar seg imidlertid neppe skaffe mannskap.

I **KONSENTRASJONSLEIREN BUCHENWALD**, som nå er befriet av de allierte døde det i tiden 1. januar i år til 10. april ca. 18 000 fanger (sult, epidemier, mishandling osv.). Det fins nå 900 barn i leiren og fangene er så svekket at det fremdeles dør ca. 40 pr. dag.